

Kansen en uitdagingen voor het 'Transmuraal zorgpad palliatieve zorg Zuidoost Hageland' en het tweesporenbeleid

Symposium "Sporen Nalaten"

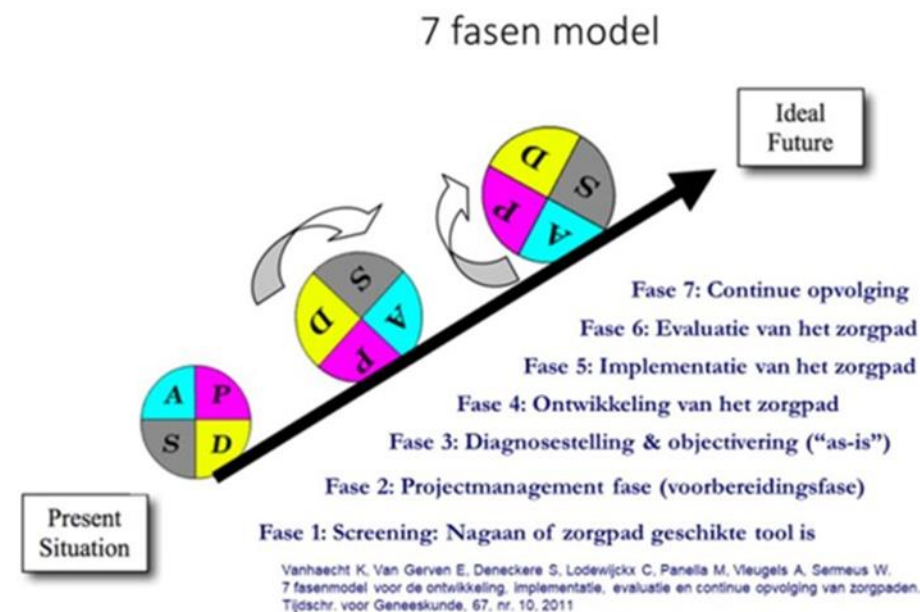
**"De kracht en kwetsbaarheid van medium care initiatieven in het palliatieve
zorglandschap"**

Een transmuraal zorgpad?

Het 7-fasenmodel

'Transmuraal zorgpad palliatieve zorg Zuidoost Hageland'

RZ Tienen

- Palliatief Support Team
- Artsen
- Verpleegkundigen
- Ombudsdienst
- Dienst Patiëntenbegeleiding
- Pastorale medewerker

Patiënt Partners

- 4 vrijwilligers uit het Patiëntenpanel
- Initiatiefnemer "Zakjes Troost"

Externe Partners

- ELZOH
- Thuisverpleging
- WZC
- Stichting M. M. Delacroix
- Huis in de Stad
- HAZOH
- Alexianen Zorggroep Tienen
- Wijkgezondheidscentrum Vierkappes
- Hospice De Klaproos

'Transmuraal zorgpad palliatieve zorg Zuidoost Hageland'

Werkgroepen

- WG transmurale palliatieve werking
- WG palliatieve urgenties
- WG artsen (intern + extern)
- WG interne palliatieve werking

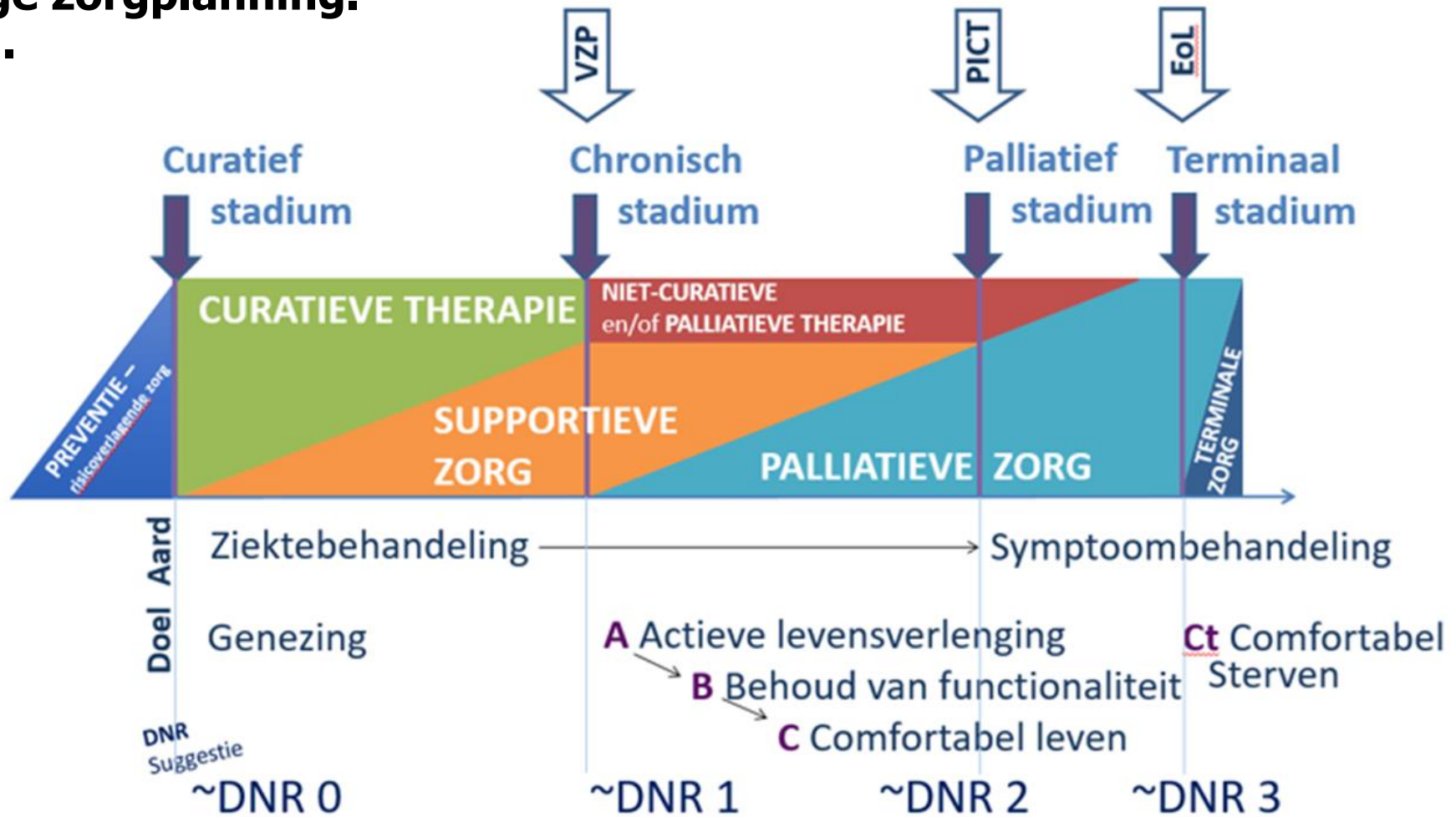
Tweesporenbeleid?

- “Beleid dat bestaat uit twee type acties om één probleem op te lossen” (*Wikipedia*)

Mijn wensen voor mijn gezondheidszorg. Traject vroegtijdige zorgplanning. UZ Leuven.

Bron 4

Symposium "Sporen Nalaten"

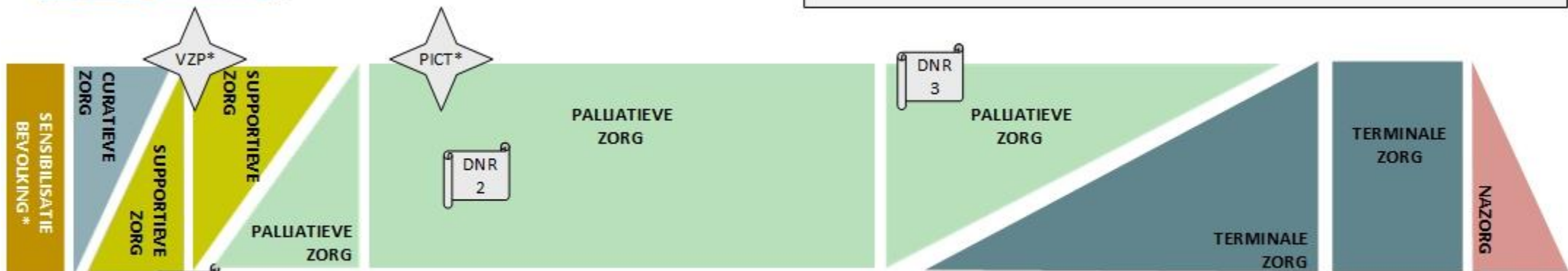
"De kracht en kwetsbaarheid van medium care initiatieven in het palliatieve zorglandschap"

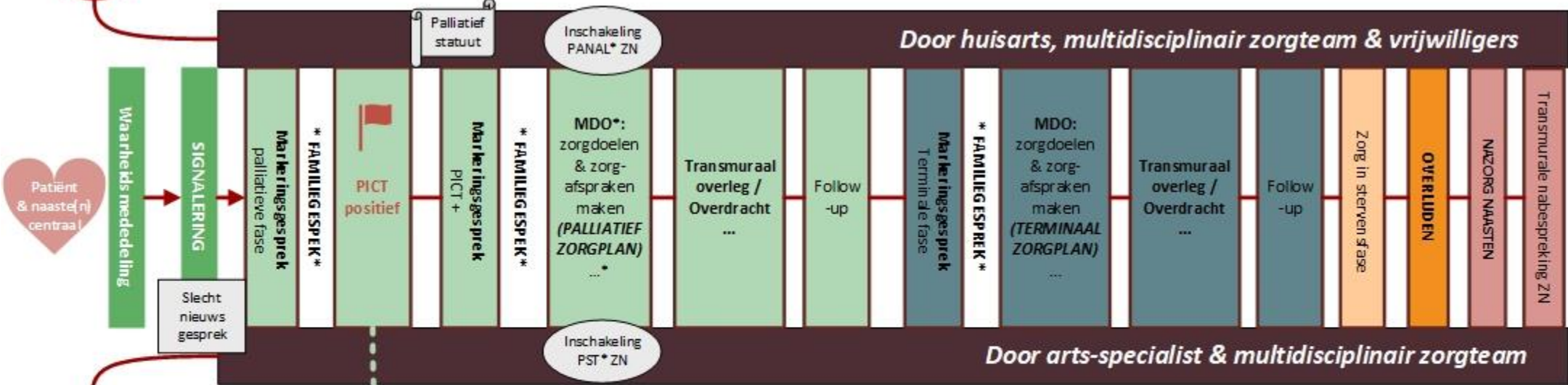

Geïnspireerd door het model "Mijn wensen voor mijn gezondheidszorg".
Traject VZP UZ Leuven.

Transmuraal zorgpad palliatieve zorg regio Zuidoost Hageland

1e lijn

2e lijn

START ZORGPAD

Inclusiecriteria: patiënten (ouder dan 18 jaar, niet pathologie specifiek) die d.m.v. vroegtijdige signalering & zorgvuldige beoordeling een palliatief statuut wordt toegekend en waarbij palliatieve zorgen wordt gestart
Exclusiecriteria: PICT negatieve patiënten

Traject vroegtijdige zorgplanning (VZP)

© 2017 Palliatief Support Team UZ Leuven

Individueel palliatief zorgplan

- Creëren van een werkmodel om via transmurale en interdisciplinaire samenwerking te komen tot een **INDIVIDUEEL ZORGPLAN OP MAAT** voor elke palliatieve patiënt.
- Neerslag hiervan in het elektronisch patiëntendossier.
- Transmuraal bruikbaar en overdraagbaar.
- Neerslag van diagnose, behandelmogelijkheden, zorgdoelen en aldus ook behandelingswensen van individuele palliatieve patiënt.

Individueel palliatief zorgplan

Score PICT en PPS (instrument visueel aanwezig op teamvergadering)

Ingevuld door + datum		
PICT Identificatieschaal		
PICT zorgnoden		
Ingevuld door + datum		
PPS		

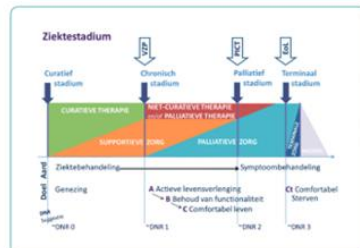
Medicatie

Naam	Dosis	Frequentie	Reden	Respons	Voorstel	Nota

Vertegenwoordiging

Bewustzijn : normaal / verminderd / niet bewust			
Wilsbekwaamheid	medisch	vertegenwoordiging	financieel
Vertrouwensperso(o)n(en)			
Benoemde vertegenwoordiger(s)			
Wettelijke vertegenwoordiger(s)			

Waar situeert de pat zich (ziekestadium)

Waarheidsmededeling

Wat is gezegd?	Aan patiënt	Indien niet aan patiënt waarom niet	Door wie gecommuniceerd	Datum
	J/N			
Wat is gezegd aan anderen dan patiënt	Aan wie?			

Hulpmiddelen

Proactieve zorgplanning Probleemkwadranten

Ontwikkeld door Bregje Thoonsen, huisarts
Bewerkt door Astrid Kodde, huisarts

[terug naar begintabel](#)

Somatisch		Psychisch	
Problemen nu		Problemen nu	
Problemen verwacht		Problemen verwacht	
Sterfscenario			
Sociaal		Zingeving	
Problemen nu		Problemen nu	
Problemen verwacht		Problemen verwacht	
Zorgverlening en ADL		Behandelwensen, ACP	
Problemen nu			
Problemen verwacht			

Vroegtijdige zorgplanning en wilsverklaringen

	Aanwezig	Afwezig	Inhoudelijk	datum
Negatieve Wilsverklaring				
Positieve Wilsverklaring inzake euthanasie			(vb actueel verzoek tot euthanasie, vb wilsverklaring bij onomkeerbaar coma)	
Mijn Wensen Voor Mijn Gezondheid Of ander document				

Ontslagbeleid

	Ontslag voorzien op	ontslagdatum
Naar huis		
Naar woonzorgcentrum		
Naar palliatieve eenheid		
Naar Hospice de Klankroos		

Individueel palliatief zorgplan

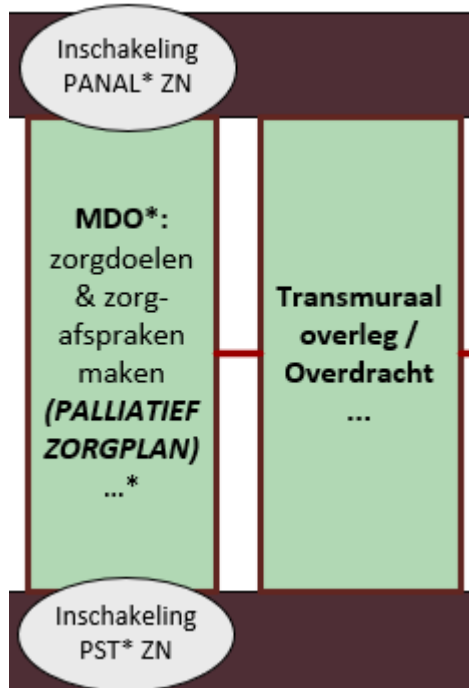
Format: papier versus elektronisch

- Papier
  - Patiënt eigenaar van zijn zorgplan
  - Authenticiteit
- Elektronisch
  - Incompatibiliteit van softwarepakketten
  - Transmurale overdraagbaarheid

Inhoud...

Tweesporenbeleid “hope for the best, prepare for the worst” – VZP – palliatief zorgplan

Wat zijn belangrijke aandachtspunten/ elementen die kunnen bijdragen aan een transmurale overdracht van de tweede naar de eerste lijn en omgekeerd?

Tweesporenbeleid

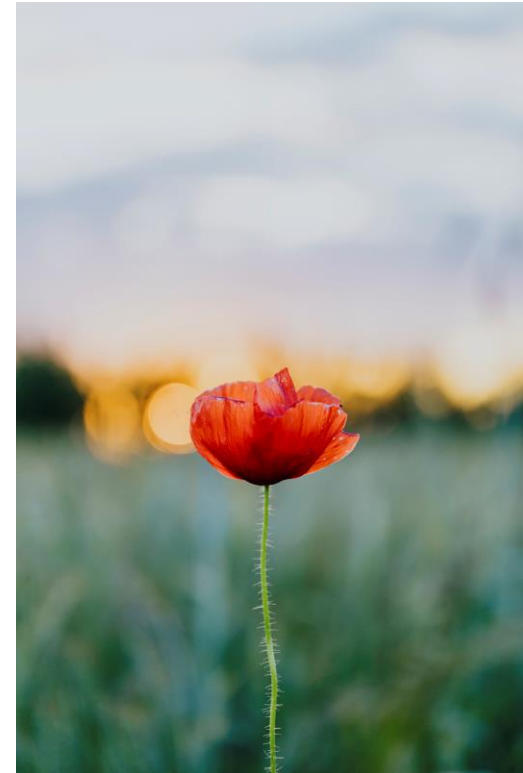
Eenzijds maximaal inzetten op passende behandelingen van de ziekte en anderzijds ook al met de patiënt en naasten bespreken wat er kan gebeuren als de ziekte voortschrijdt. Zo kun je patiënten en naasten zo optimaal mogelijk voorbereiden voor als het slechter gaat. Hiermee hoop je de kwaliteit van leven en sterven zo goed mogelijk te houden. Dit betekent ook het bespreken van wensen en verwachtingen zodat daarop ingespeeld kan worden. ‘Hope for the best en prepare for the worst’. Vaak geeft het inzetten en benoemen van een tweesporenbeleid rust. Als iemand dan zieker wordt is diegene en de familie beter voorbereid dat het moment gekomen is dat de koers verlegd gaat worden.

Hoop

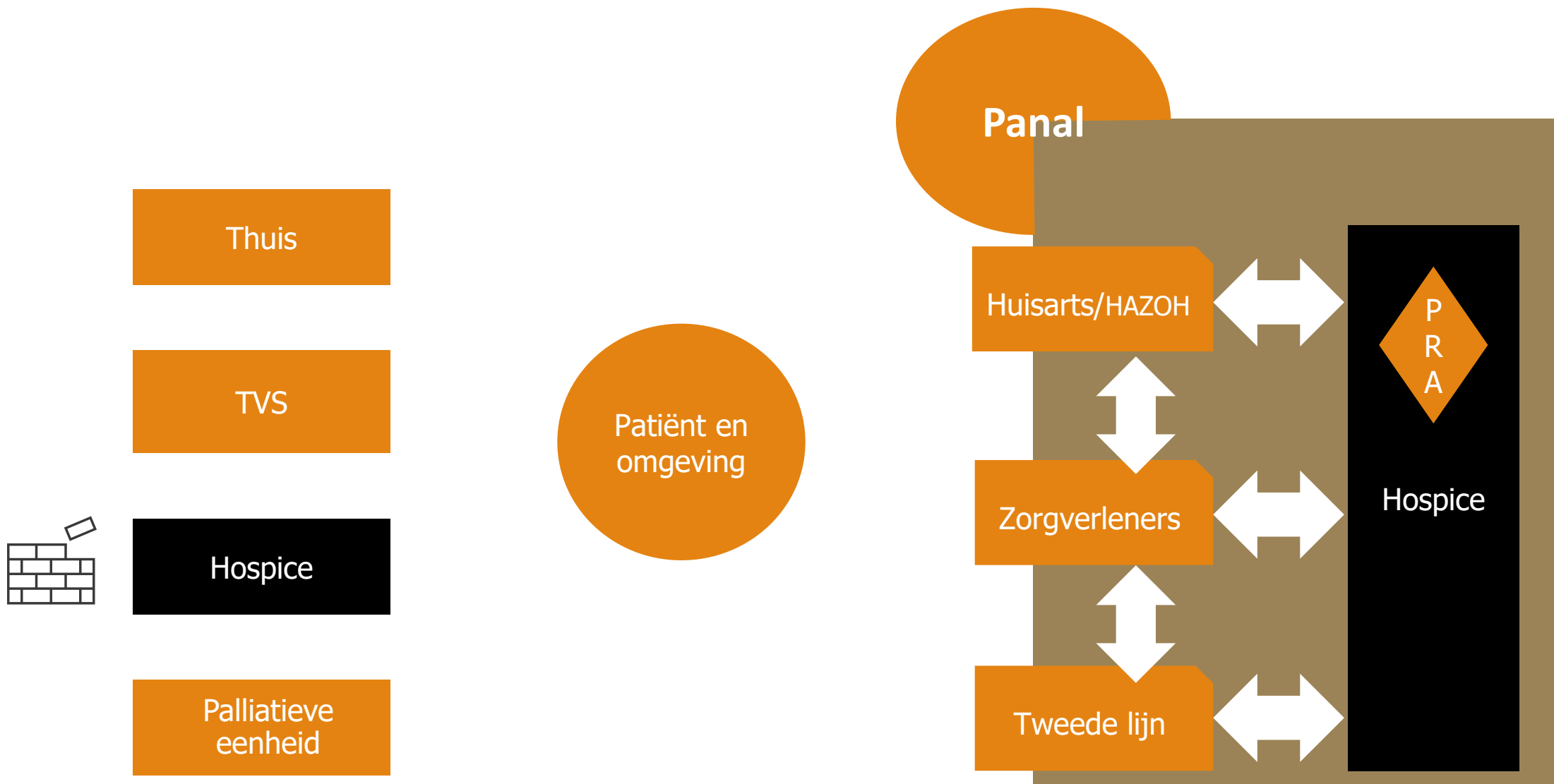
“Arts en patiënt houden elkaar nog te vaak vast in een coalitie van hoop: de arts wil geen hoop ontnemen en begint nog niet over het levenseinde. En de patiënt hoopt dat het misschien toch nog niet zo slecht met hem gaat, zolang de arts er niet over begint.”

(Manon Boddaert)

Zorglandschap: huidig model

Palliatieve zorgregio

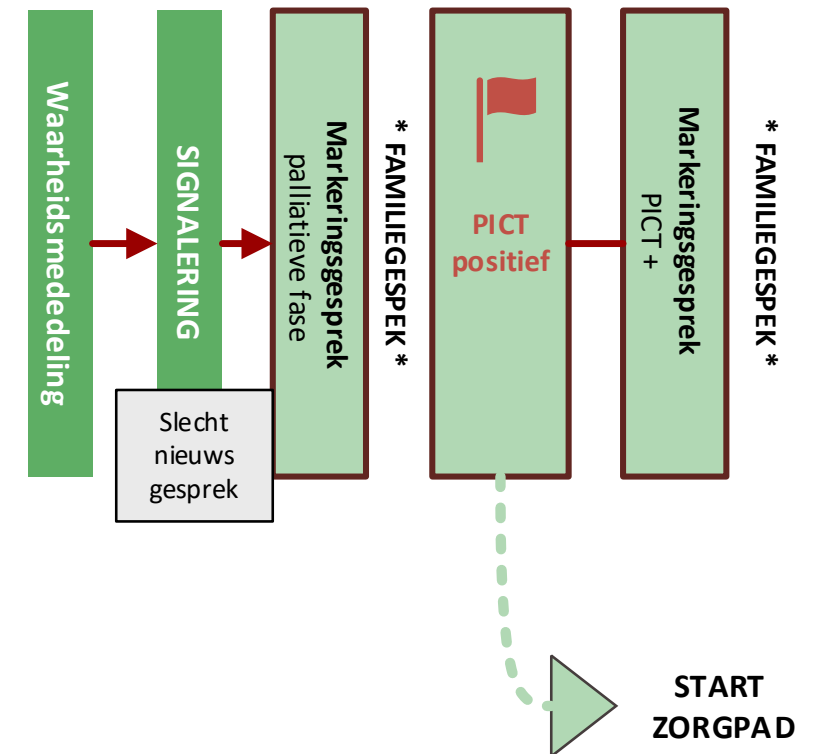
Hospice als denktank voor organisatie van palliatieve zorgregio

- Pool van palliatieve huisartsen
  - Ondersteuning hospice, ondersteuning van huisarts in de thuissituatie
  - Back up voor wachtdienst huisarts
- Ontschotting
  - Specialist in ondersteuning in thuisvervangende situaties
  - WZC
  - Hospice
  - Anesthesist in ondersteuning huisarts
- Academie palliatieve zorg
  - Uitwerken deeldomeinen palliatieve zorgen bv. palliatieve zorg rond COPD IV, terminaal hartfalen,...

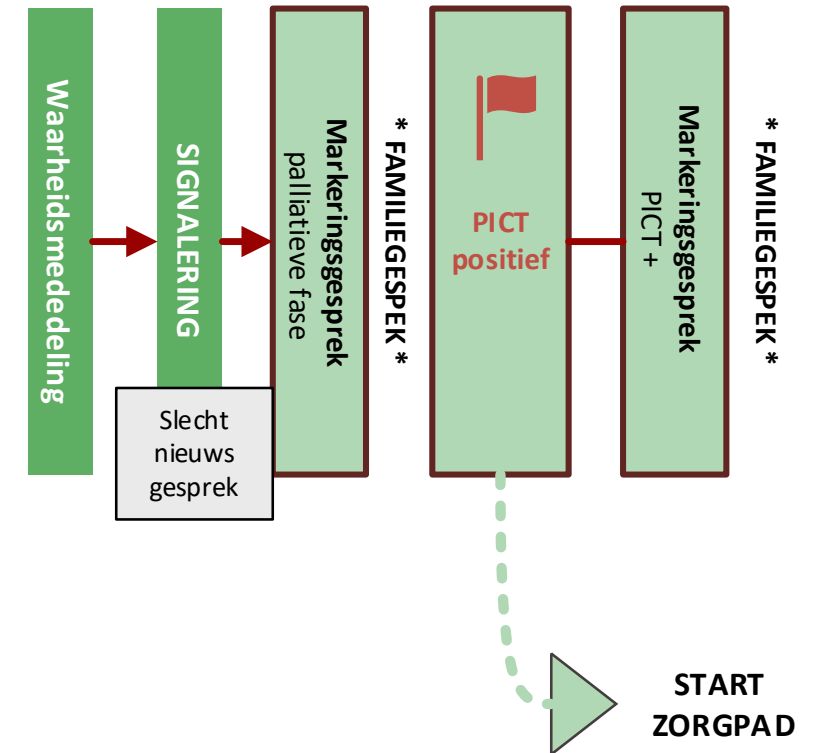
Stap 1a: Signalering van de palliatieve fase

- **SIGNALEER** en verwoord tijdig achteruitgang in functioneren of toenemende kwetsbaarheid. Signalering kan door verschillende mensen en op verschillende momenten en plaatsen plaatsvinden. Degene die signaleert geeft dit door aan de behandelende (huis)arts.
- In team kan gebruik gemaakt worden van de **PICT- schaal**.
- Wanneer de PICT+ wordt gescoord, is er een differentiatie tussen eenvoudig, verhoogd en volledig statuut.

Stap 1b: Markering van de palliatieve fase

- De behandelende arts bepaalt (met het team) of het signaal leidt tot **MARKERING van de palliatieve fase** en voert het markeringsgesprek en familiegesprek. Het doel van het markeren is dat de professional tijdig met de patiënt en diens naasten in gesprek gaat over vooruitzichten en wensen voor verdere behandeling, begeleiding en zorg.
- Hoe wordt er aandacht besteed aan het familiegesprek wanneer een patiënt PICT+ is? Hoe worden deze gegevens genoteerd en transmuraal gemaakt?
- Hoe de transmurale overdracht optimaliseren? Bv. Aan de hand van een dossier op papier zou dit de patiënt ten alle tijden kunnen volgen.

Handvaten

- Slechtnieuwsgesprek
- Familiegesprek
- Multidisciplinair Overleg
- Fysiek zorgplan

Bronvermelding

1. Aeyels, D., Van der Veken, L., & Vanhaecht, K. (2016). 7-fasenmodel voor de ontwikkeling, implementatie, evaluatie en continue opvolging van zorgpaden. *Versie 0.1 Netwerk Klinische Paden Leuvens Instituut voor GezondheidszorgBeleid KU Leuven*.
2. Vanhaecht, K., Van Gerven, E., Deneckere, S., Lodewijckx, C., Panella, M., Vleugels, A., & Sermeus, W. (2011). 7 fasenmodel voor de ontwikkeling, implementatie, evaluatie en continue opvolging van zorgpaden. *Tijdschr. Voor Geneeskunde*, 67(10).
3. Wikipedia. (21 oktober 2018). *Tweesporenbeleid*. Wikipedia. <https://nl.wiktionary.org/wiki/tweesporenbeleid>
4. Mijn wensen voor mijn gezondheidszorg. Traject vroegtijdige zorgplanning. UZ Leuven.
5. © 2017 Palliatief Support Team UZ Leuven
6. Van der Broek R. (juni 2023). "Tijdig palliatieve zorg verlenen draagt bij aan passende zorg in laatste levensmaand". *Zorginstituut Magazine*, 18-21.

